

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**

Директор Національного бюро з  
розслідування авіаційних подій та  
інцидентів з цивільними  
повітряними суднами

\_\_\_\_\_ О.Л. Бабенко

« \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2017р.

м. Київ

19.09.2017

**АКТ**

про результати розслідування порушення порядку використання повітряного простору України ПС Нарп-1 UR-ХАС ТОВ «ХАСКОМ» 05.09.2017 року в районі с. Вишневе, Ізюмського району, Харківської області

**1. Факт порушення**

05.09.2017 НБРЦА отримано інформацію ПС ЗСУ надану телеграмою 051934, про факт порушення порядку використання повітряного простору України, літаком Нарп-1 UR-ХАС, який належить та експлуатується ТОВ «ХАСКОМ», що знаходиться в м. Харків.

За інформацією пункту спостереження, над технічною стороною військової частини, зі сторони м. Балаклія, Харківської області, на висоті приблизно 700-1000 метрів, спостерігався політ літального апарата.

В ході проведення заходів щодо розшуку та затримання осіб, причетних до несанкціонованих польотів над територією військової частини, працівниками СБУ у Харківській області та Ізюмського ВП НП України в с. Вишневе, Ізюмського району, Харківської області, на території приватного тимчасового ЗПМ, було виявлено літальний засіб типу Нарп-1 UR-ХАС.

Також встановлено, що вказане ПС пілотував пілот-інструктор, громадянин України (1979 року народження).

Зі слів пілота стало відомо, що метою його польоту було обробка полів в Ізюмському районі. Маршрут польоту пролягав над військовою частиною, про що пілот не знав.

Інформування відповідних органів управління ПС ЗСУ та органів об'єднаної цивільно-військової системи організації повітряного руху, що здійснюють контроль за використанням повітряного простору України, про зазначену діяльність відповідним користувачем повітряного простору встановленим порядком не здійснювалось.

Таким чином, були порушені вимоги розділу 5 пункту 83, Положення про використання повітряного простору України, затвердженого Постановою КМУ від 29.03.2002 року № 401 (зі змінами).

Відповідно до розділу 8 пункту 118, підпунктів 1, 7 цього Положення, даний випадок належить до порушень порядку використання повітряного простору України, що підлягають розслідуванню.

На підставі інформації ПС ЗСУ від 05.09.2017 року (телеграма № 051934), наказом НБРЦА від 06.09.2017 № 87 була створена комісія з розслідування.

## **2. Розслідуванням з'ясовано (обставини, що призвели до порушення, та результат розслідування)**

За результатами аналізу документів, які мають відношення до події та інформації з інших джерел, комісією встановлено:

1. ПС Нарп-1 (заводський номер 033280203) внесене до Державного реєстру цивільних ПС, реєстраційне посвідчення ПС UR-ХАС РП 4001 від 03.06.2013 року, номер сертифікату перегляду льотної придатності 0190/3, видано 07.06.2017 з терміном дії до 06.06.2018 року.
2. Власник та експлуатант ПС UR-ХАС - Товариство з обмеженою відповідальністю «Харківський авіаційний сільськогосподарський комплекс». Сертифікат експлуатанта СЕ № 240 з терміном дії до 22.07.2019 року.
3. Пілот ПС, громадянин України 28.10.1979 року народження, має свідоцтво комерційного пілота СА 004980, виданого Державним департаментом авіаційного транспорту 22.02.2002 року. Допущений до інструкторської діяльності. Додаток до свідоцтва комерційного пілота терміном дії до 22.02.2017 року.
4. Пілот ПС приховав інформацію від керівництва ТОВ «ХАСКОМ» про факт відсутності діючого додатку до свідоцтва пілота, а керівництво ТОВ «ХАСКОМ» не перевірило готовність пілота до виконання польотів.
5. ТОВ «ХАСКОМ» польоти 05.09.2017 року на ПС Нарп-1 UR-ХАС не планувалися, заявка на виконання польотів до відповідних органів не подавалась, завдання на політ пілот не отримував.
6. За інформацією пілота, 05.09.2017 він разом з авіаційним механіком прибули до місця стоянки літака з метою охорони ПС Нарп-1 UR-ХАС. Через деякий час механік отримав інформацію про необхідність огляду нового посадкового майданчика у с. Вишневе та поїхав на огляд. Після цього, пілот побачив, що на полі де знаходився літак, починають орати землю, а тракторист ледь не зачепив літак. З цієї ситуації видно неузгоджені дії ТОВ

«ХАСКОМ», власника ПС, із замовниками виконання АХР, що могло призвести до блокування ПС у полі.

На прохання пілота припинити роботи біля ПС, – він отримав відмову. Після цього пілот прийняв рішення про переліт до нового майданчика.

7. Пілот до виконання польоту не був підготовлений, про заборонену зону біля м. Балаклея не знав, в результаті при вході до забороненої зони ПС було обстріляне охороною в/ч.

8. Прийняте пілотом рішення про переліт на новий посадковий майданчик у с. Вишневе, свідчить про недотримання ним вимог чинного законодавства, що регулює порядок виконання польотів та використання повітряного простору України.

9. Інформацію про політ ПС Нарп-1 UR-ХАС, керівництво ТОВ «ХАСКОМ» отримало від правоохоронних органів, що затримали пілота та повітряне судно.

Дана подія класифікована як порушення порядку використання повітряного простору України.

#### **4. Причини порушення, вжиті заходи та заходи, що застосовуються**

Причиною даного порушення стало недотримання пілотом вимог чинного законодавства, що регулює порядок виконання польотів та використання повітряного простору України.

#### **5. Пропозиції комісії**

5.1. Зважаючи на те, що політ ПС Нарп-1 UR-ХАС 05.09.2017 року виконувався з низкою порушень та у результаті обстрілу над забороненою зоною міг мати більш тяжкі наслідки, комісія пропонує:

Експлуатантам та власникам повітряних суден, які виконують авіаційні роботи, дотримуватися вимог Повітряного кодексу України та Авіаційних правил України щодо:

- порядку організації польотів ПС;
- порядку використання повітряного простору України;
- порядку планування та виконання польотів.

5.2. Додатково, враховуючи становище на сході України, військові заходи щодо антитерористичних дій та провокацій, звернути увагу льотного складу на знання заборонних зон, зон з обмеженням польотів при виконанні робіт поблизу них.